

Inovace a technologické trendy

INNOVATION IN FINTECH

Mgr. Robert Šimek Ph.D.

24.10.2024

Licenční proces a oprávnění k činnosti

(překážky vstupu na trh vs. konkurenceschopnost)

Revize směrnice Solventnost II

- Posílení spolupráce orgánů dohledu
- Malý prostor pro uplatnění principu proporcionality
- Omezený prostor pro výjimky
- Žádné nové kategorie kromě rozlišování velkých a malých pojišťoven (nezná česká úprava)

vs.

UK po Brexitu (revize Solventnosti II)

- Možnost uplatnění principu proporcionality
- Prostor pro výjimky nebo úlevy, pokud je úspěšný proces v regulatorním sandboxu

Švýcarsko po revizi VAG (zákon o pojišťovnictví)

- Možnost uplatnění principu proporcionality
- Prostor pro výjimky nebo úlevy (nová kategorie Insurtech)

Revize směrnice IDD a zákona o distribuci pojištění a zajištění

- Žádné změny v postavení distributorů pojištění na úrovni směrnice IDD
- **Rozsudek Soudního dvora EU ve věci C-633/20 (TC Medical Air Ambulance Agency):** forma distribuce pojištění prostřednictvím skupinového pojištění spadá do rozsahu směrnice IDD a jde o zprostředkování pojištění
- **Povinnost registrace regulovaných „flotilářů“** u ČNB
- Posílení spolupráce orgánů dohledu při distribuci pojištění online bez příslušného oprávnění
- ZPOJ – chybí správní delikt za „pojišťovny“

FIDA – sdílení finančních informací

Poskytovatel finančních informačních služeb (FISP)

- Subjekt, který neposkytuje finanční služby, ale zprostředkovává přenos údajů mezi subjekty s povolením poskytovat finanční služby
- Povinnost licence u ČNB
- Lhůta ukončit licenční proces maximálně do 2 měsíců od doručení všech podkladů
- Sdílení dat se nemůže účastnit osoba, která neplní požadavky DORA vč. řízení vztahu se třetími stranami
- Nemůže být „Big Tech“ jako je Meta, Amazon aj.

LICENSE

Inovativní obchodní modely

Digitální / inovativní pojišťovna

Dceřinná společnost

- Zdlouhavý licenční proces
- Požadavky na kapitál
- „Mít vše připraveno před zahájením činnosti“ včetně managementu a zaměstnanců

Pobočka společnosti

- Jednodušší notifikační proces
- Nejsou požadavky na kapitál pro pobočku
- Zvyšuje se komplexita governance, řízení rizik vč. řídicího a kontrolního systému

Svoboda poskytovat služby

Neo Insurance

- Jednodušší požadavky než při založení pobočky
- Omezení v podobě nemožnosti trvalé přítomnosti
- Prakticky jen digitální (na dálku) distribuce, správa pojištění včetně likvidace

Outsourcing

General managing agent

MGA

- Možnost trvalého zastoupení třetí osobou
- Lze outsourcovat vývoj a správu produktu, distribuci, úpis pojištění, správu pojištění, likvidaci apod.
- Někdy problémy s regulovaným outsourcingem (např. underwriting u IVASS – italský orgán dohledu)
- Zvyšuje se komplexita řízení rizik třetích stran včetně monitoringu a kontrol.

ZDPZ – distribuce pojištění

- Omezení řetězení zastupování dalším samostatným zástupcem
- Výjimka pro „flotilové“ pojištění a zahraniční PZ

Digitalizace sjednávacího procesu

Modernizace PRIIPs

- Přechod na digitální formu sdělení klíčových informací (KID)
- Personalizace a vrstvení informací může zlepšit schopnost porozumět investičním produktům
- Analytické nástroje mohou poskytovat personalizované informace na základě individuálních investičních profilů
- Digitální kalkulačky mohou umožnit zákazníkům simulovat různé scénáře investic a lépe porozumět potenciálním výnosům a rizikům

Retail Investment Strategy a revize IDD

- Princip digital-by-default na rozdíl od písemného poskytování informací (povinné teprve na žádost zákazníka)
- Volba zákazníka, zda chce dále komunikovat elektronicky nebo písemně
- Regulace marketingových akcí (povinnost označit, že jde o marketingový materiál)
- Dohled nad „deep fakes“ a možnost nařídit odstranit závadný obsah z online rozhraní (např. webové stránky, srovnávače apod.)

eIDAS 2.0 - digitální identity (AML identifikace)

- Zavádí Evropskou digitální identitu (EUDI Wallet) k ověřování totožnosti klientů online. Pojišťovny budou moci snadněji poskytovat své služby přeshraničně, což je výhodné pro společnosti působící v několika zemích.
- Posiluje používání kvalifikovaných elektronických podpisů a pečetí, které mají stejnou právní váhu jako ručně psané podpisy.

Směrnice o finančních smlouvách uzavíraných distančním způsobem (online)

- Zavádí povinnost implementovat tlačítko:

Odstoupit
od
smlouvy
online

Regulace dat

ESG a datová centra finančních informací (ESAP)

- Poskytuje centralizovaný přístup k **finančním a udržitelným (ESG) informacím** na úrovni EU

EHDS – sdílení zdravotních dat

- Sekundární použití zdravotních dat by mohlo umožnit pojišťovněm provádět **výzkum a vývoj** v oblasti zdravotního / životního pojištění
- Zákaz** tato data používat pro účely **zvýšení pojistného** nebo **přijetí rozhodnutí vylučující osobu z plnění pojistné smlouvy**

Data Act Data Governance Act

- Poskytovatelé služeb zprostředkování dat (DISP)**
- Relevantní údaje zahrnují **osobní údaje člověka i neosobní údaje**.
- Práva na přenositelnost údajů** (B2C, B2B a B2G) včetně úplného přenosu k jinému poskytovateli cloudu / služeb zpracování dat

FIDA – sdílení finančních dat

- Zavádí typy finančních dat určených ke sdílení na základě souhlasu zákazníka (B2C) pomocí **FISP (licencovaní zprostředkovatelé)**
- Use case: Pension tracker**

Umožní komplexní přehled o svých důchodových nárocích, včetně veřejných důchodů. Uživatelé mohou na jednom místě vidět všechny své důchodové úspory a nároky - lepší plánování důchodu.

Common European data spaces

Rich pool of data (varying degree of accessibility)

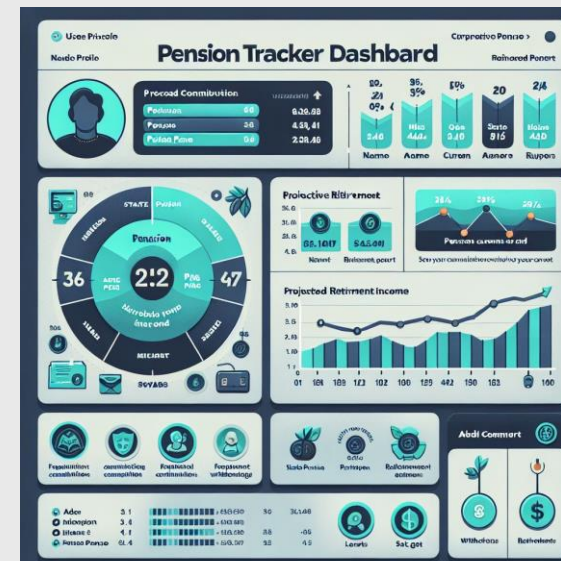
Free flow of data across sectors and countries

Full respect of GDPR

Horizontal framework for data governance and data access

- Technical tools for data pooling and sharing
- Standards & interoperability (technical, semantic)
- Sectoral Data Governance (contracts, licenses, access rights, usage rights)
- IT capacity, including cloud storage, processing and services

Kybernetická bezpečnost a umělá inteligence

Akt o umělé inteligenci

- **Rozvádí povinnosti GDPR** (např. hodnocení dopadu na základní lidská práva, povinnost označit výstupy vytvořené AI, povinnost upozornit na deep fake)
- **Vysoce rizikové AI systémy** – úpis zdravotních rizik a životního pojištění – robustní povinnosti
- **Vývoj a poskytování AI systémů** (např. zákazníkům, ve finanční skupině, třetím stranám) – veškeré povinnosti AI Actu – jednodušší z hlediska regulace je získat AI systém od 3. stran, ale nutná povinnost kontrolovat
- **Zjednodušený režim povinností pro start-upy** – proporcionalita (např. při dokumentaci konformity) a podpora inovací
- **Povinnost zavést AI sandbox** – jeden nebo více na úrovni členského státu

DORA

- **Zvýšení digitální provozní odolnosti** včetně sub-dodavatelského řetězce – **povinnosti přenést smluvně na poskytovatele IKT služeb** (proporcionalita z hlediska kritických nebo důležitých činností)
- Rozšíření také na **pojišťovací zprostředkovatele, kteří nespádají do definice mikro, malého nebo středního podniku (SME)** - zaměstnává méně než 250 osob a jehož roční obrat nepřekračuje 50 milionů EUR nebo jehož roční bilanční suma nepřekračuje 43 milionů EUR
- **Vazba na FIDA** – systému sdílení finančních dat se nemohou účastnit finanční instituce, které neplní povinnosti podle DORA

Roadmapa legislativních změn

P Návrh
A Datum platnosti
E Datum účinnosti

DORA:
 stanoví jednotné požadavky na bezpečnost síťových a informačních systémů společností a organizací působících ve finančním sektoru i kritických třetích stran, které jim poskytují služby související s ICT (Information Communication Technologies), jako jsou cloudové platformy nebo služby pro analýzu dat.

AI Act:
 si klade za cíl poskytnout vývojářům, implementátorům a uživatelům AI jasné požadavky a povinnosti týkající se konkrétního použití AI.

Data Governance Act:
 je meziodvětvový nástroj, jehož cílem je regulovat opětovné použití veřejně/držených, chráněných údajů posílením sdílení údajů prostřednictvím regulace nových zprostředkovatelů údajů a podporou sdílení údajů pro altruistické účely.

eIDAS2:
 dává všem příslušným zúčastněným stranám pokyny ohledně používání elektronických podpisů, elektronických transakcí a jejich zúčastněných orgánů, jakož i procesů jejich vkládání, aby uživatelům poskytovaly bezpečný způsob podnikání online.

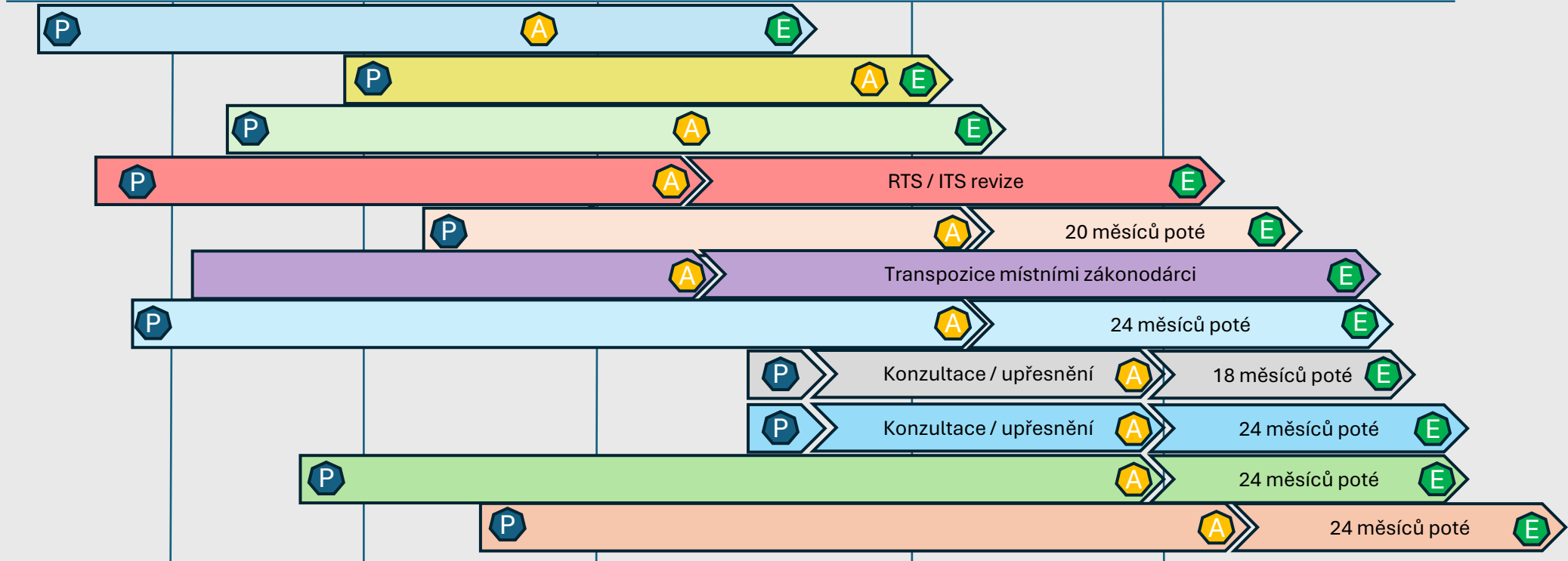
RIS (IDD + PRIIPs):
 poskytne spotřebitelům možnost digitální komunikace včetně předmluvních informací a další analytické nástroje

S II:
 poskytne malým a méně složitým pojišťovnám zjednodušení a snížení administrativní zátěže.

FDC:
 poskytne spotřebitelům možnost jednoduše odstoupit od smlouvy uzavírané online pomocí tlačítka „ukončit smlouvu“.

2020   2021   2022   2023   2024   2025 - 2026

- Data Governance Act (DGA):
- European Single Access Point (ESAP):
- eIDAS2:
- DORA:
- Data Act (DA):
- Financial Distant Contracts (FDC):
- Artificial Intelligence Act (AI):
- Retail Investment Strategy (RIS) incl. IDD + PRIIPs:
- Financial Data Access (FIDA):
- Solvency II (S II):
- European Health Data Spaces (EHDS):

Data Act:
 zpřístupňuje data k použití uživateli. Stanoví pravidla pro ty, kdo může používat a přistupovat k jakým datům pro jaké účely všechna hospodářská odvětví v EU.

ESAP:
 poskytuje jednotný přístupový bod k veřejným finančním, nefinančním a udržitelným informacím o společnostech a finančních produktech v EU.

FIDA:
 poskytne spotřebitelům a malým a středním podnikům právo povolit třetím stranám – nebo uživatelům údajů – přístup k jejich údajům uchovávaným finančními institucemi – nebo držiteli údajů.

EHDS:
 poskytne datové prostředí specifické pro zdravotní data v rámci primárního a sekundárního užití údajů (přístup i výměna)

Závěrečné úvahy

